

Σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης ή έκνομίκευση οικογενειακής διάλυσης

Τοῦ κ. Τριανταφύλλου Κ. Μπολτέτσου
Υπευθύνου Κέντρου Γάμου καὶ Οἰκογενείας Ἱ.Μ. Φθιώτιδος

ΟΕΝΑΣ ΛΕΕΙ: «Δέν καταλαβαίνω. Πῶς γίνεται μία συμβίωση νὰ εἶναι ἐλεύθερη, ὅταν ὑπογράφεις κιάλας ὅτι δεσμεύεσαι; Μπερδεύτηκα» (Ρωτᾶ ὁ Μάνος Μίχαλος, στὸ ἐνθετο τοῦ «Ἐλεύθερου Τύπου τῆς Κυριακῆς» (ΕΤ weekly - Πίσω ἀπὸ τίς λέξεις), τῆς 9.3.2008 καὶ στή σελ. 10). Ἄλλος πάλι προτείνει ἐπειδὴ «τὸ σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης παραεῖναι δεσμευτικό, μιὰ ἐνδιάμεση συμφωνία καὶ βλέπουμε...» (Στὸ ἐνθετο «ΟΛΑ» τῆς ἐφημερίδας «Πρῶτο Θέμα» τῆς Κυριακῆς 16.3.2008).

Αὐτὰ εἶναι κάποια ἀπὸ τὰ πρῶτα σχόλια, πού δημοσιεύτηκαν στὸν ἡμερήσιο Τύπο σχετικὰ μὲ τὸ ἐν λόγω συμβολαιογραφικὸ ἔγγραφο τῆς εὐαγγελιζόμενης ἐλεύθερης συμβίωσης.

Ἀνάμεσα σὲ ὅλα, σύμφωνα μὲ τὴν εἰσηγητικὴ ἔκθεση τοῦ νομοσχεδίου «ἡ ἐξώγαμη συμβίωση ἀναγνωρίζεται ὡς διαφορετικὴ, πιὸ χαλαρὴ, μορφή οἰκογενειακῆς ζωῆς» (Πληροφορίες ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Πρῶτο Θέμα» τῆς Κυριακῆς 2.3.2008 στή σελ. 40).

Ἀπὸ τὴν μελέτη ὅσων ἔχουν ἀποκαλυφθεῖ μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι φαίνεται τὸ λεγόμενο αὐτὸ «σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης» νὰ εἶναι κάτι σὰν τὸ γάμο καὶ μάλιστα μὲ ἐξαιρετικὰ μεγάλη ὁμοιότητα μὲ τὸν πολιτικὸ λεγόμενο γάμο. Ἡ ὅποια διαφορὰ φαίνεται ὅτι ἔγκειται στὸ μετὰ, δηλαδὴ ὁ χωρισμὸς γίνεται σχεδὸν τόσο αὐτόματα ὅσο νὰ πληρώσεις τὸν λογαριασμὸ τῆς πιστωτικῆς σου κάρτας. Μία ἄλλη παρατήρηση εἶναι ὅτι δέν φαίνεται νὰ τίθεται περιορισμὸς ἢ ἀλλιῶς νὰ μπαίνει φραγμὸς στὸν ἀριθμὸ Συμφώνων πού μπορεῖ νὰ συνάψει ἓνας ἄνθρωπος. Συνεπῶς, οὔτε λίγο, οὔτε πολὺ, ὁ στόχος μοιάζει νὰ εἶναι ἢ εἰσαγωγή στὴν κοινωνία ἐνὸς Νόμου πού «εὐλογεῖ» τὸν αὐτόματο χωρισμὸ δύο ἀτόμων,

ὑποστηρίζοντας ταυτοχρόνως τὴν πολυγαμία, σὲ ἀπεριόριστο βαθμὸ.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ μπαίνει ἡ σφραγίδα τῆς Πολιτείας στὴν ἀποδοχὴ τῆς σύγχρονης κοσμικῆς καὶ μὴ θρησκευόμενης κοινῆς γνώμης, τῶν πολλῶν, διαδοχικῶν καὶ ἀλλεπάλληλων στενῶν σχέσεων καὶ σαρκικῶν ἐπαφῶν. Σὰν νὰ βρισκόμαστε δηλαδὴ ἓνα βῆμα πρὶν τὴν νομοθέτηση τῆς πλήρους μεταμόρφωσης τῆς κοινωνίας μας κατὰ τὰ πρότυπα τῶν «χίπις».

Τὸ συμβόλαιο ἐλεύθερης συμβίωσης ὡς σκέψη καὶ ὡς ὑλοποίηση ἀποτελεῖ μιὰ ἐνέργεια, πού μπορεῖ νὰ δυναμιτίσει τόσο τὴν πράξη τοῦ Γάμου ὅσο καὶ τὴν συνεκτικὴ καὶ συναισθηματικὴ δομὴ τῆς ἴδιας τῆς Οἰκογένειας.

Βλέποντας κάποιος τὴ νομοθετικὴ ρύθμιση τῆς ἐλεύθερης συμβίωσης ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας διαπιστώνει ὅτι ὄντως ἀποτελεῖ μιὰ ἀπόπειρα συγκάλυψης ἢ καὶ ὠραιοποίησης μιᾶς κατάστασης παλλακείας [Ἡ ὅποια ὀρίζεται, σύμφωνα μὲ τὸ Λεξικὸ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας, τοῦ καθηγητῆ Γ. Μπαμπινιώτη, ὡς συμβίωση γυναίκας καὶ μὲ ἄνδρα, χωρὶς νὰ ἔχει προηγηθεῖ γάμος (σ.1320)], ἢ κατὰ κάποια ἄλλη ἐρμηνεία, μιᾶς κατάστασης πορνείας [πάλι στὸ Λεξικὸ τοῦ καθηγητῆ Γ. Μπαμπινιώτη βρίσκουμε ὅτι ὑπάρχει ἐκκλησιαστικὴ ἐρμηνεία γιὰ τὴν πορνεία ὡς κάθε σεξουαλικὴ σχέση ἐκτὸς γάμου, ἐνῶ ἡ εὐρύτερη ἔννοιά της εἶναι τὸ νὰ διαθέτει κανεὶς τὸ σῶμα του σὲ ἄλλους γιὰ ἐρωτικὴ ἱκανοποίηση ἐναντι ἀμοιβῆς (σ.1470)], ὅπως ἄλλωστε θεωρεῖται καὶ ὁ πολιτικὸς γάμος, ὅσο ἀκραία καὶ ἂν φαίνεται αὐτὴ ἢ διαπίστωση γιὰ κάποιον ἀμύητο στὴν χριστιανικὴ θεολογία.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Πολιτείας εἶναι δικαιολογημένη ἢ προσπάθεια νὰ ἐφεύρει τρόπους

νά αντιμετωπίσει προβληματικές καταστάσεις, που αντιμετωπίζουν πολίτες της.

Παραμένει όμως σοβαρό ζήτημα τὸ ποιές εἶναι οἱ συνέπειες γιὰ μίᾳ συντεταγμένη πολιτεία καὶ τοὺς ὑπηκόους της σὲ ἠθικό, ψυχολογικό καὶ συναισθηματικό ἐπίπεδο. Τί σχέσεις δημιουργοῦνται;

Τὸ Κράτος γενικά, ὡς θεσμική ὄντοτητα, ἐπιδιώκει μόνο ἓνα «τακτοποιημένο» νομικό καθεστὼς ἢ ἐπιζητεῖ καὶ τὴν εὐτυχία ὄλων τῶν ὑπηκόων του; Καὶ δὲν μιλάμε φυσικά μόνο γιὰ αὐτοὺς ποὺ εὐεργετοῦνται ἀπὸ μίᾳ διάταξη νόμου ἀλλὰ γιὰ τοὺς γύρω ἀπὸ αὐτούς, ὡς κοινω- νία, καὶ τοὺς κοντὰ σὲ αὐτούς, ὡς οἰκογένεια καὶ συγγενεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετὰ ἀπὸ αὐτούς, στὸ πρόσωπο τῶν παιδιῶν τους.

Ὅπως καὶ ὁ πολιτικός γάμος καὶ αὐτὸ τὸ συμφωνητικό τώρα θὰ δώσει μίᾳ διέξοδο καὶ νομιμοποίηση σὲ ἀνθρώπους, ποὺ λόγῳ τῆς εὐρύτερης κοινωνικῆς ἀντίληψης τῶν πραγμά- των δὲν θὰ μπορούσαν νὰ παντρευτοῦν μὲ ἄνεση σὲ μίᾳ ἐκκλησία, εἴτε λόγῳ μεγάλης ἡλι- κίας, εἴτε λόγῳ διαφορᾶς θρησκευματος κ.λπ..

Αὐτὴ ὅμως ἢ (ἐκούσια ἢ ἀκούσια) ἀπόπειρα ἀποδυνάμωσης μιᾶς πράξης τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ μίᾳ ἄλλῃ, ποὺ βασικό χαρακτηριστικό ἔχει τὴν ταχύτητα, τόσο στὴ σύναψη ὅσο καὶ στὴ λύση μιᾶς σχέσης ἐνώπιον τοῦ Κράτους, δείχνει νὰ μὴν εἶναι παρὰ μίᾳ συνεχιζόμενη προσπάθεια ἀπόπειρας ἀνατροπῆς τῆς παρα-

δοσιακῆς καὶ ὑπεραιωνόβιας μορφῆς οἰκογέ- νειας καὶ τῶν στενῶν καὶ συνεκτικῶν δεσμῶν ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ αὐτὴν.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἢ Ἐκκλησία, μὲ ὅλο τὸν σεβασμὸ στὴν προσωπικότητα καὶ τὸ αὐτεξού- σιό του ἀνθρώπου, καὶ πάλι δὲν ἔχει τίποτα νὰ φοβηθεῖ. Μόνῃ προϋπόθεση ἀποτελεῖ, βέβαια, τὸ νὰ ἔχει ἐνημερωμένους καὶ ἐνσυνείδητους πιστοὺς. Αὐτὸ φυσικά δὲν ἀποκλείει, σὲ καμία περίπτωση τὸ γεγονὸς νὰ ἔχουν οἱ πιστοὶ Τῆς ἀνοικτοὺς καὶ εὐρεῖς ὀρίζοντες. Ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας δέχονται καὶ ἀπο- δέχονται τοὺς τελέσαντες πολιτικό γάμο –ἂν καὶ μὲ τὴ διαρκῆ εὐχή νὰ εὐλογηθεῖ αὐτὸς ὁ δεσμός καὶ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, μέσῳ τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου– ἔτσι θὰ πρέπει νὰ συμβεῖ καὶ τώρα μὲ τὸ προτεινόμενο σύμφωνο. Καὶ φυσικά δὲν ὠφελεῖ νὰ γίνεται ὁ παραμι- κρὸς λόγος γιὰ τυχόν συνέπειες, τῶν παιδιῶν, ποὺ θὰ προκύπτουν ἀπὸ τέτοιου τύπου συμ- βιώσεις. Κανένα λάθος καὶ καμία ἀμαρτία δὲν εἶναι ἀρκετὰ σημαντικά, ὥστε νὰ στερήσουν ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα δῶρα τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου πρὸς κάθε ἄνθρωπο. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἅγιο Βάπτισμα.

Τελικῶς, τὰ ἀρχέγονα καὶ διαχρονικά ἰδανι- κά, κάτω ἀπὸ τὴν κωδικοποιημένη, καὶ ἴσως κάποτε παρεξηγημένη, ἔκφραση «Θρησκεία, Πατρίδα, Οἰκογένεια», ποὺ διδάσκονταν μὲ εὐ- λάβεια καὶ συνέπεια, ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ, καὶ

ἔδιναν στὴν Ἑλλάδα τὴ δύ- ναμη νὰ φωτίζει καὶ νὰ μεγαλουργεῖ σὲ κάθε γωνιὰ τοῦ πλανῆτη, φαίνονται νὰ ἀπεμπολοῦνται ἢ μᾶλλον νὰ τερπιλιζοῦνται γιὰ ἄλλῃ μιὰ φορά. Σήμερα μέσῳ μιᾶς «κατὰ φαντασίαν» οἰκογε- νειακῆς δομῆς, ποὺ ὑπο- σκάπτει τὰ θεμέλια μιᾶς Πατρίδας, παρὰ τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου προσπάθεια καὶ φωνῆ τῆς Θρησκείας.

Μᾶλλον αὐτὸ ποὺ χρειάζε- ται ἢ σύγχρονῃ μας Ἑλλη- νικῇ Κοινωνία εἶναι ἓνα χωρὶς δεσμεύσεις καὶ ὄρια ... Σύμφωνο Τιμῆς καὶ Ἄξιο- πρέπειας.

